

Verksamhetsberättelse 2017, nämndversion

Vatten och avlopp

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
2 Periodens resultat	3
2.1 Driftredovisning.....	3
2.2 Investeringsredovisning.....	3
3 Viktiga händelser i verksamheten	4
4 Redovisning av mål (helår) VA	4
4.1 Inriktningsmål: Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.....	5
4.2 Inriktningsmål: Friskt vatten.....	6
4.3 Inriktningsmål: Giffri miljö.....	7
5 Utmaningar inför framtiden	7

1 Inledning

VA-verksamheten ansvarar för att inom verksamhetsområdet förse alla abonnenter med dricksvatten och omhänderta allt avloppsvatten på ett miljöriktigt sätt. Danderyds kommun är medlem i två kommunalförbund, Norrvatten som producerar och levererar dricksvatten till kommungräns samt Käppalaförbundet som driver avloppsreningsverket som ligger på Lidingö. Fyra personer arbetar med VA-frågor såsom avtalsuppföljning, planering, abonnentfrågor och kartfrågor. All drift, fakturahantering, kundtjänst och felanmälan genomförs av upphandlade entreprenörer.

2 Periodens resultat

2.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	61	62,2	1,2
Balansering Eget kapital	2,8	2,7	-0,1
Verksamhetens kostnader	63,8	64,9	-1,1
Nettokostnader	0	0	0

VA-verksamhetens intäkter är helt taxebaserade och består av abonnenternas erlagda bruks- och anläggningsavgifter. Bruksavgifterna, som är den absolut övervägande delen, är något högre än budgeterat. Med de nya fjärravlästa mätarna som successivt införs i kommunen blir intäktsposten allt lättare att budgetera och förutse. Anläggningsavgifterna, som bland annat tas ut vid beviljade bygglov, ligger dock på en mycket lägre nivå än förväntat. Inget större byggprojekt har fått bygglov under 2017. Detta påverkar inte driftredovisningen nämnvärt då endast 10 procent av dessa intäkter bokförs innevarande år och resten periodiseras över 30 år.

Kostnaderna ligger drygt 1 mnkr högre än budget. Flera poster samverkar både positivt och negativt till den sammanlagda kostnadsnivån. Lönekostnader ligger 1,3 mnkr lägre beroende på senarelagd rekrytering som färdigställdes strax innan årsskiftet. Även räntekostnaderna är markant lägre än budgeterat. Det är effekten av att VA-verksamheten erlägger kommunens faktiska upplåningsränta vilket ger 1,8 mnkr lägre kostnader 2017. Poster som är högre än budgeterat är driftkostnader som är 2,2 mnkr högre. Flera komplicerade och kostsamma insatser såsom ett flertal krångliga och dyra förbindelsepunkter är en förklaring. En annan orsak till ökade driftkostnader är att vid servisventilbyte byter numera VA-verksamheten också servisledningar i större utsträckning samt kompletterar med saknade brunnar. Det ger kortsiktigt en högre kostnad men på sikt är det gynnsamt då det kommer att leda till lägre kostnader i framtiden då antalet schakter kommer att minska. Ledningsrättskostnader och renvatteninköp är också högre än budgeterat.

VA-verksamheten ska över åren ge ett nollresultat. Resultatet balanseras med eget kapitalposten från VA-fonden.

2.2 Investeringsredovisning

(mnr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Totalt	19,1	11,3	7,8
Nettokostnader	19,1	11,3	7,8

Investeringskostnaden för nya förbindelsepunkter blev nästan dubbelt så hög jämfört med budget. 1,9 mnr jämfört med budget 1 mnr. Edsviksvägens förnyelse kostade under 2017 8,4 mnr. Projektet kommer att fortsätta under 2018. Projektmedel har ombudgerats till 2018 då även slutredovisning kommer att ske.

Projektet pumpstationsförnyelse och kvartersledningarna fanns med bland budgeterade medel men har inte utnyttjats. Pumpstationsförnyelse har av resursbrist senarelagts. Kvartersledningarna kräver fastighetsrättsligt arbete vilket inte varit möjligt då resurser saknats för att driva denna fråga.

3 Viktiga händelser i verksamheten

VA-verksamheten har tillsammans med driftentreprenören påbörjat ett "asset management" arbete som syftar till att utifrån en risk- och kostnadsbedömning prioritera underhållsinsatser på kommunens pumpstationer.

VA-verksamheten har deltagit i KTH-forskningsprojektet "robusta beslutsvägar" som handlade om hur planprocessen kan utvecklas med avseende på klimatförändringar.

VA-verksamheten har tillsammans med avfallsverksamheten initierat arbetet med fettavskiljare. Tekniska nämnden har beslutat om riktlinjer för fettavskiljare. Arbetet med att ta fram rutiner och dokument har pågått under hela året och kommer att slutföras under 2018.

Hydraulisk modell för kommunens dricksvattenledningar är nu i drift. Det är ett helt nödvändigt verktyg i en expansiv kommun där kapacitetsberäkningar behöver utföras.

Under 2017 har verksamheten drivit det största VA-reinvesteringsprojektet på över tio år. Edsviksvägens VA-förnyelse kommer att fortsätta och slutföras under 2018.

Under 2017 slutfördes rekrytering av juridikansvarig VA-ingenjör. Personen kommer att börja sin anställning under januari 2018.

VA-verksamheten har hävdat alla servitut skrivna innan 1968 som med förnyelselagen riskerade att bli ogiltiga efter 2018.

Arbetet med att installera fjärravlästa vattenmätare fortsätter. I kommunen finns ca 7 200 vattenmätare varav ca 3000 numera är fjärravläsningsbara.

4 Redovisning av mål (helår) VA

Inriktningsmål	Budget 2017	Utfall 2017
Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.		
Friskt vatten.		
Giffri miljö.		

4.1 Inriktningsmål: Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.

4.1.1 Resultatmål: Dricksvattnet ska hålla en hög kvalitet.

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Alla provresultat i den egenkontroll som är beslutad av miljö- och hälsoskyddsnämnden visade tjänligt vatten. Danderydsborna blir också allt nöjdare med dricksvattnet i kommunen.

Nyckeltal	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Provresultat	0	0	Mindre än 3	Mindre än 3	Mindre än 3
NMI Dricksvattnet	84%	89%	Över 80%	Över 80%	Över 80%

Provresultatet är antal prov som visat tjänligt med anmärkning eller otjänligt inom det av miljö och hälsoskyddsnämnden beslutade egenkontrollprogrammet av Danderyds kommuns dricksvatten.

NMI-målet, hämtat ifrån SCB statistik, består av svaret på frågan "Vad tror eller tycker du om dricksvattnet i din kommun?". Målsättningen är att erhålla ett resultat där 80 procent eller fler ger betyget 8-10 på en 10-gradig betygsskala där 10 är bäst

4.1.2 Resultatmål: Danderyds VA-verksamhet tillhandahåller dricksvatten med god leveranssäkerhet.

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Antalet vattenläckor har ökat under 2017 och detta är ett område VA-verksamheten kommer att ha extra fokus på under 2018. Trots ökat antal vattenläckor är kommuninvånarna rekordnöjda med leveranssäkerheten.

Nyckeltal	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal vattenläckor	18	23	Mindre än 25	Mindre än 25	Mindre än 25
NMI Vattenförsörjning	87%	90%	Över 80%	Över 80%	Över 80%

NMI-målet, hämtat ifrån SCB statistik, består av svaret på frågan "Vad tror eller tycker du om din kommunsdricksvattenförsörjning?". Målsättningen är att erhålla ett resultat där 80 procent eller fler ger betygen 8-10 på en 10-gradig betygsskala där 10 är bäst.

4.1.3 Resultatmål: Danderyd har en god funktionalitet i avloppsnätet.

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Antalet avloppsstopp har minskat och nöjdheten har stigit.

Nyckeltal	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal avloppsstopp	36	23	Mindre än 55	Mindre än 55	Mindre än 55
NMI Avloppssystem	79%	82%	Över 70%	Över 70%	Över 70%

NMI-målet, hämtat ifrån SCB statistik, består av svaret på frågan "vad tror eller tycker du om din kommuns avloppssystem?" Målsättningen är att erhålla ett resultat där 80 procent eller fler ger betyget 8-10 på en 10-gradig betygsskala där 10 är bäst.

4.2 Inriktningsmål: Friskt vatten

4.2.1 (Mprg 2.3.2) Resultatmål: Dagvattenhantering i form av uppströmsåtgärder ska genomföras.

Bedömning utfall

■ Målet är ej uppfyllt

Kommentar

Detta arbete har fått prioriteras ner till förmån för andra projekt och arbetsuppgifter.

Nyckeltal	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Enl.dagvattenplan.	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja

4.2.2 (Mprg 2.1.1.) Resultatmål: Minska mängden vatten till dag- och spillvattennätet

Bedömning utfall

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Andel inläckage redovisas först vid halvåret då statistik från Käppala inte är tillgänglig förrän då. När verksamheten får tillgång till detta material kan andel inläckage beräknas och målet bedömas.

Liksom förra året skedde inga breddningar av orenat spillvatten från kommunens pumpstationer till recipienten.

Nyckeltal	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel inläckage	2,3		Lägre än 2,5	Lägre än 2,5	Lägre än 2,5
Antalet breddningar från spillvattenpumpstationer	0	0	0	0	0

Andel inläckage definieras som kvoten mellan levererad spillvattenmängd till Käppala och såld vattenmängd till abonnenter. Målet är att understiga en kvot på 2,5.

4.2.3 (Mprg 2.1.2.) Resultatmål: Minska användningen av konstgödsel

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Det sker ingen gödning på de naturytor VA-verksamheten är ansvarig för runt pumpstationer.

Nyckeltal	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Användning av konstgödsel på kommunägd mark		Nej	Nej	Nej	Nej

4.3 Inriktningsmål: Giftfri miljö

4.3.1 (Mprg 5.4.1) Resultatmål: Hälsa- och miljöfarliga produkter och ämnen byts ut mot miljövänligare alternativ

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Nyckeltal	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Riskbedömning utförd		Ja	Ja	Ja	Ja

5 Utmaningar inför framtiden

Den största utmaningen är att säkerställa att tillräckliga personella resurser finns i VA-verksamheten. Resursuppväxlingen från en ren förvaltande kommun till expansiv pågår fortfarande i VA-verksamheten. Det gör att andra projekt och arbetsuppgifter nedprioriteras. Resursuppväxlingen försvaras av att det råder stor brist på erfarna VA-kunniga personer i både Stockholm och övriga landet.

En annan stor utmaning är skapa kapacitetsmodeller även för spill- och dagvatten, en nödvändighet om VA-verksamheten ska kunna avgöra om utbyggnad av VA-nätet är nödvändig i exploateringsområden.

Danderyds kommun är medlemmar i de båda kommunalförbunden Käppalaförbundet och Norrvatten. Båda förbunden befinner sig i en situation där stora investeringsprojekt kommer att genomföras. Det innebär att kostnaden för både ren och spillvatten kommer att öka.

Revidering och förnyelse av VA-taxan är också en utmaning inför framtiden.

Dagvattenarbetet behöver intensifieras. Det fattas dagvattenplan, strategier och handböcker. Denna utmaning delas med många andra delar av kommunen då VA-verksamheten inte är ensamt ansvariga för frågan.